

Orgaan van de Voorlichtingsdienst van het Eilandgebied Aruba
 Organo di Servicio Informativo di Gobierno Insular di Aruba

1ste Jaargang-Aña 1

September 1957

No. 1

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Aruba - Bestuurscollege di Teritorio Insular di Aruba - The Executive Council of the Island Territory of Aruba
 v.l.n.r. - Gedeputeerden O. S. Henriquez, P. Croes, E. O. Petrona, Gezaghebber Mr. L. C. Kwartzs, Secretaris L. C. M. Kerstens, Gedeputeerde I. S. de Cuba.

Ten Geleide

Bij het verschijnen van het eerste nummer van „ARUBA”, het periodiek van de Arubaanse Voorlichtingsdienst, wensen wij het doel daarvan in het kort als volgt samen te vatten:

a. Een zo breed mogelijke laag der bevolking, in woord en beeld, kennis te laten nemen van de veelzijdige overheidstaak, inz. van die aspecten welke, vanwege hun aard, in een makkelijke taal- en stijlform kunnen worden behandeld en met enkele foto's kunnen worden geïllustreerd.

b. Door een ruime verspreiding van dit periodiek de bevolking meer inzicht te doen verkrijgen in de omvang en belangrijkheid van de huidige en toekomstige economische en sociale projecten en andere voorzieningen, alsmede meer begrip te kweken voor de inspanningen die, tot verbreding van onze welvaartsbasis en tot algemeen welzijn van Aruba, door het Eilandsbestuur aan de dag worden gelegd.

Dat daarbij zowel de geschreven als de geïllustreerde inhoud, met die van onze dagen weekbladen vergeleken, uiteraard minder actueel zal zijn, moge aan het doel dat wij ons voor ogen hebben gesteld geen afbreuk doen.

De Arubaanse Voorlichtingsdienst houdt zich, vanzelfsprekend, voor welwillende opmerkingen m.b.t. haar orgaan, gaarne aanbevolen.

September 1957.

Het Bestuurscollege
van het Eilandgebied Aruba

Introducción

Presentando e promé edición di "ARUBA", e revista di Servicio Informativo di Gobierno di Aruba, nos ta deseá di duna un resumen cortico di su obheto, di e manera siguiente:

a. Informá, tanto den forma skirbí como ilustrá, na un parti mas grandi posibel di pueblo Arubiano, e diferente ramonan di trabou di Gobierno, especialmente e aspectonan cu, pa vía di nan naturaleza, por ser tratá den un idioma i estilo fácil i ilustrá cu algún fotografía.

b. Distribuyendo extensamente e revista aki, cu lo aparecé periódicamente, duna nos poblacion un mihó conocimiento di e alcance, magnitud i importancia di proyectonan i otro previsionnan actual i futuro, tanto den tereno económico como social, i a la vez cultivá den nos pueblo un mihó idea i comprendemento pa e esfuersonan incansable di Gobierno di nos Isla, pa aumentá e base di nos progreso económico i bienestar general di Aruba.

Ta natural cu e contenido, tanto skirbí como ilustrá, di nos revista, lo ta di menos actualidad cu esun di corantnan diario i semanario, pero esaki no ta un factor cu lo afectá realización di nos obheto.

Servicio Informativo di Gobierno di Aruba, naturalmente, lo aprecia cualkier observacion bon intencioná tocante e órgano aki.

September di 1957.

Bestuurscollege di Teritorio Insular
di Aruba.

Introduction

On the occasion of presenting to our readers the first issue of "ARUBA", the organ of the Government Information Service, we briefly wish to outline its object as follows:

a. To offer - in text and pictures - an opportunity of getting acquainted with the multilateral Government's task and activities to as great a part of our community as possible, particularly with those aspects which, because of their nature, can easily be approached in plain, common vocabulary and style, illustrated with corresponding photographs.

b. Through an ample distribution of this organ, enable our population to acquire a better knowledge of the magnitude and importance of our present and future economical and social projects and other provisions, as well as to cultivate a better understanding for the efforts of the Insular Government towards our economical uplift and the national welfare of Aruba.

The fact that the written and illustrated contents of our organ will not be, logically, as timely as that of our dailies and weeklies, should not be in discordance whatsoever with our aims.

Any constructive remark concerning this organ, shall be, of course, highly appreciated by the Government Information Service.

September 1957.

The Executive Council
of the Island Territory of Aruba

Trabou i Progreso: garantía pa un futuro mehor

Met een dynamiet-lading van bijna 600 pond, tot ontploffing gebracht door de heer Juancho Irausquin, promotor van ons Waterproject, namen de werkzaamheden op Balashi officieel een aanvang.

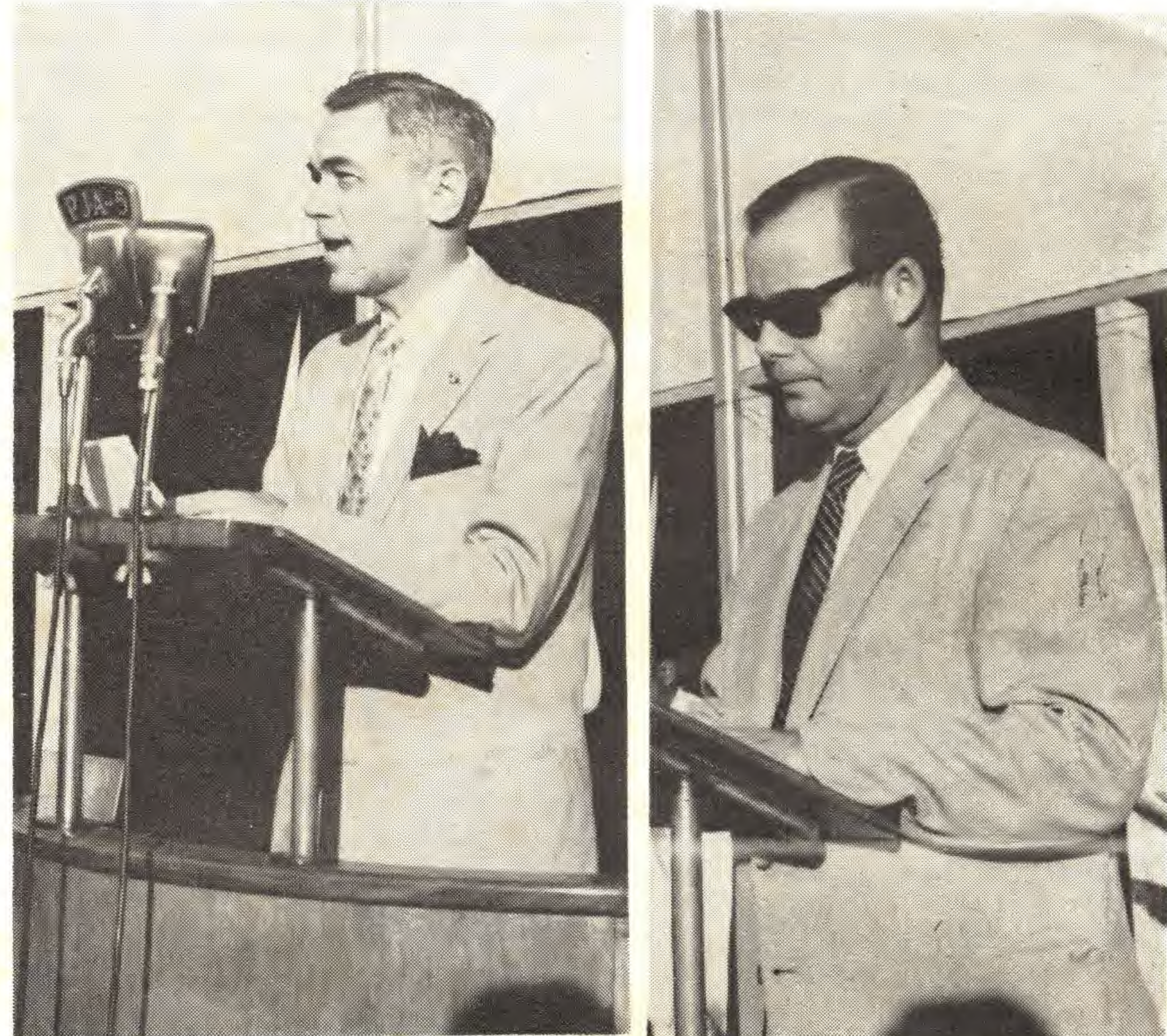
Cu un carga di dynamiet di casi 600 liber, explotá door di Sr. Juancho Irausquin, promotor di nos Proyecto di Awa, trabou na Balashi a cuminsá oficialmente.

With a dynamite-charge of appr. 600 pound, exploded by Mr. Juancho Irausquin, promotor of our Waterworks, the construction activities at Balashi were officially started.

De Gezaghebber, Mr. L. C. Kwartzs (1), de heer Gedeputeerde O. S. Henriquez (2), de heer W. H. Finkeldey, President van Singmaster & Breyer (3) en Professor Ir. W. Fontein (4), tijdens de plechtigheid op Balashi aan het woord.

Gezaghebber Mr. L. C. Kwartzs (1), Diputado Sr. O. S. Henriquez (2), Sr. W. H. Finkeldey, President di Singmaster & Breyer (3) i Profesor Ir. W. Fontein (4), haciendo uso di palabra durante e ceremonia na Balashi.

The Lt. Governor Dr. L. C. Kwartzs, (1), Deputy Mr. O. S. Henriquez (2), Mr. W. H. Finkeldey, President of Singmaster & Breyer (3) and Professor Ir. W. Fontein, addressing authorities and public at Balashi.

Ocho luna di Historia Arubiano

E plan di mas grandi riba cual Bestuurscollege di Aruba a bin trahando activamente despues cu el a bini na poder na juli di 1955 ta: NOS PROYECTO DI AWA I ELECTRICIDAD.

For di e fecha ey te na e momento cu e Plan-di-20 Mijon di florin aki a ser presentá na Eilandsraad pa aprobacion, un enorme cantidad di trabou a ser haci pa Gobierno internamente, no solamente pa prepará e presentacion di e Plan na Eilandsraad, den cual mester a duna nos Legisladornan un informacion tocante tur sorto di detajenan complicá, importante i interesante di e plan, sino tambe pa ordená i traha e plan mes den e forma proponi; e inmenso compilacion di datos, e planning, e consulta necesario, e aspecto financiero, e trabou di accountant, e contacto cu Compania WEIR & CO. na Schotland i cu firma SINGMASTER & BREYER na América, en conclusion: tur loke mester a ser haci promé cu e Plan, den su forma provisoriamente final, a ser husgá pa Bestuurscollege i decision pa e presentacion na Eilandsraad a ser tumá.

No tabata un proyecto común. Nunca promé Gobierno Arubiano a elaborá un plan di tal alcance! E gastonan en cuestion tabata casi 2 biaha e suma total di nos presupuesto nacional. E responsabilidad den e conexion aki riba skoudernan di nos Gobierno Insular tabata grandi. Ma grandi tambe tabata e beneficiacion di e plan aki pa henter nos poblacion, asina grandi cu e responsabilidad correspondiente tabata bai perdi den e magnitud di e proyecto. Esaki a ser confirmá claramente ora cu un estudio prudente, serio i competente cu a ser haci a demostrá cu esaki en berdad tabata un proyecto inmenso i grandioso, ma, a la vez, sana i sólidamente planeá.

Ta berdad cu ta imposible pa nos apreciá riba un portret tur e trabou valioso haci pa e promotor di e proyecto aki, ex-miembro di Eilands-

raad i actualmente Ministro di Finanzas di Gobierno Antillano, Sr. Juancho Yrausquin, ni tampoco e gran cantidad di trabou preparatorio checutá, promé cu e presentacion público na Eilandsraad dia 26 di Januari di 1956, pa nos Gobierno Insular i en especial pa Diputado di Departamento di Waterleiding, Sr. Oscar S. Henriquez, como tambe pa e Hefe di e Departamento aki, Sr. F. A. van Drimmelen. Ma e inmortalizacion aki riba un fotografia sí nos por haci cu e inauguracion cu a tuma lugá dia 12 di Januari di e aña aki i cu e progreso di e trabou di construccion.

E portretnan riba e página aki i algun di e siguienanan ta referi na loke a ser realizá durante e 8 lunanan despues di e ceremonia di inauguracion. E inauguracion aki tabata pa nos Isla un acontecimiento nacional. No solamente pa via di e alcance di e proyecto mes, ni tampoco pasobra e dia ey nos a mira na Balashi e figuranan mas prominente di nos Gobierno Antillano i Arubiano, di nos industria, nos banconan, nos comercio i nos autoridnan celesiástico, kendenan a bin presencia e ceremonia aki asina importante pa nos isla, sino tambe i principalmente pasobra poblacion Arubiano mes a demostrá asina claramente su confianza pa cu esfuersonan i trabou di Gobierno Insular, biniendo Balashi, a pesar di tanto dificultad di transportacion, for di diferente distrito leu, di moda cu un multitud di mas di 4000 hende, hopi di nan cu yiu na braza, a demostrá nan interes i nan aprecio pa e acontecimiento nacional aki.

E trabou riba e tereno mes, cu en realidad a cuminsá for di 4 di December di 1956, of sea mas o menos un luna promé cu e inauguracion, cu un cantidad di 4 homber, a ser continuá inmediatamente, bou di direccion di e General Superintendent, e incansable SR. C. R. SLATER i cu cooperacion di e firma contratista PETRONA & CROES. Fin di Januari e cantidad di obrero ya a subi

di 4 te 40. Na Maart e total tabata 30. E promé unitnan a jega dia 6 di April cu vapor "Merchant" for di Schotland i comokiera cu parti di e fundeshi ya tabata cla, por a cuminsá mes ora cu instalacion. Na Mei ya tabata traha 230 homber na Balashi i actualmente tin total 400 obrero ta trahando na loke despues lo ta e planta di awa di mas grandi di mundo.

E promé di e 5 Weir Units - esta e unidadnan pa verdamp, of sea evaporizá e awa - di cual e planta aki lo consisti, ya a ser instalá caba i e di dos ya ta 70% kla. Naturalmente cu tin algun conexion cu

(continuá na pagina 6)

Meer dan 4000 zielen haastten zich Balashiwaarts om getuige te zijn van dit nationaal evenement.

Un multitud di mas di 4000 persona A crowd of over 4000 hurried to Balashi to be present at this national event.

Arbeid en Welvaart: waarborg voor een betere toekomst

Work and progress: warrant for a better future

De "Banda" van de Eerwaarde Frère Pedro verzorgde op uitstekende wijze de muzikale omlijsting van de plechtigheid.

Banda di venerable Frère Pedro a ehecuta magnificamente e parti musical di e inauguración.

Excellent musical entertainment was provided by Brother Pedro's well-known Youth-Orchestra, popularly called the "Banda".

Na het officiële gedeelte, moest de dorst ook nog even gelest worden; de organisatie hiervan was in de handen van de Heer H. Kemmink.

Después di e parti oficial, hopi di e presentenan a calma nan sed na e barnan organisá pa Sr. H. Kemmink.

The improvised window-bars set-up by Mr. H. Kemmink were naturally especially crowded spots.

Acht maanden Arubaanse geschiedenis

Het grootste plan waaraan het Bestuurscollege van het Eilandgebied Aruba sedert juli 1955 heeft gewerkt is: HET WATER- & ELECTRICITEITSPROJECT.

Vanaf genoemde datum tot op het ogenblik dat dit f. 20-miljoen-plan aan de Eilandsraad ter goedkeuring werd aangeboden, was er binnenskamers ontzaglijk veel arbeid verricht, niet alleen ter voorbereiding van de aanbieding aan de Raad, waarbij er naar moest worden gestreefd de leden van onze eilandelijke legislatieve met de vele ingewikkelde, belangrijke en interessante facetten van dit project vertrouwd te doen raken, doch tevens bij de totstandkoming van het voorstel zelf: de enorme verzameling van gegevens, de planning, het overleg, het financieel aspect, het accountantswerk, het contact met WEIR & CO. in Schotland en met de firma SINGMASTER & BREYER in de Verenigde Staten, kortom alles wat verricht had moeten worden, voordat het plan, in voorlopig afgewerkte vorm, door het Bestuurscollege werd bestudeerd en beoordeeld en tot aanbieding aan de Eilandsraad werd besloten.

Het was niet een alledaags ontwerp. Nimmer tevoren had de Arubaanse Overheid een plan van een dergelijke omvang ontplooid. De kosten ervan waren bijna 2 maal zoveel als het totaal bedrag van onze Eilandelijke Begroting. De verantwoordelijkheid die in dit verband op de schouders van ons Eilandsbestuur rustte was dus groot te noemen; echter groot waren ook de

voordelen welke er voor onze gehele bevolking uit zouden voortvloeien, zo groot zelfs dat de betreffende verantwoordelijkheid daarmede vergeleken in het niet verdween. Dit feit werd des te meer beklemtoond door een uitermate voorzichtige, nuchtere en deskundige beoordeling,

v.l.n.r. Gezaghebber Gorsira, Premier

die had aangetoond dat men met een, weliswaar geweldig, groots-opgezet, doch daarom niet minder gezond, degelijk project te maken had. Kunnen de waardevolle arbeid, door de promotor van dit plan, het toenmalige Eilandsraadlid, thans (vervolg op pagina 7)

Jonckheer, dhr. F. van Drimmelen,

Eight months of Aruban History

The greatest plan the Executive Council of the Island Territory of Aruba has been working on since July 1955 is: our Water- & Electricity Project.

From the above mentioned date up to the moment that this f. 20 million plan was presented for ap-

Ged. P. Croes en Minister Itrausquin.

proval to the Legislative Body, an enormous quantity of work had been done in camera, not only in preparing the presentation of the plan, through which our Legislators had to get acquainted with its many complicated, important and interesting facets, but also in connection with the drawing up of the project itself: the large compilation of data, the planning, the necessary consultation, the financial features, the accountants-job, the contact with WEIR & CO. in Scotland and with SINGMASTER & BREYER in the U.S.A., in short, all which had to be done, before the whole project, provisionally worked out, was finally judged by the Executive Council and approved for discussion in our Legislative Body.

It was not a common plan. Never before had the Aruba Government developed a project of such proportions. Its cost almost equalled twice the total amount of our National Budget. The responsibility resting in this connection on the shoulders of our Island Government was consequently great. Great, however, were its benefits too, for our entire population, to such an extent that the responsibility in question, comparatively, would pale into insignificance. This fact was the more so, as an extremely prudent, sober and experienced consideration had proven that this was certainly a huge, grandiose project, but one, that had been thoroughly studied and soundly set up.

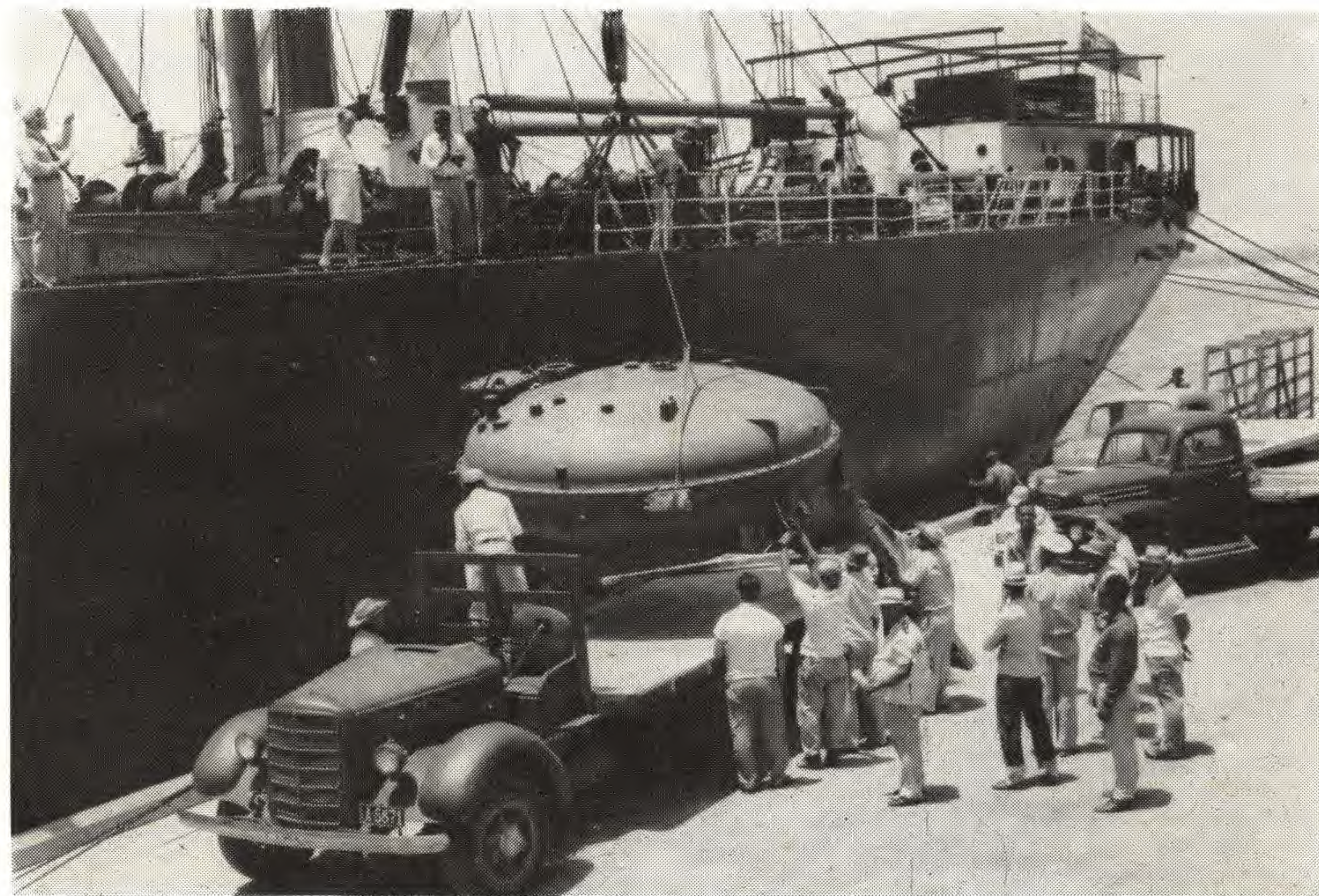
Although, all the valuable work (continued on page 6)

Uit Curacao kwamen speciaal voor Di Corsou a bini especialmente pa deze plechtigheid verschillende hoge autoriteiten. Several prominent authorities came over from Curacao, especially for this occasion.

De eerste Weir-Units worden van uit het ss. Merchant gelost.

ss. Merchant bahando e prome Weir Unitnan pa Balashi. The unloading of the first Weir-Units from the ss. Merchant.

• oud • moda bieuw • old style

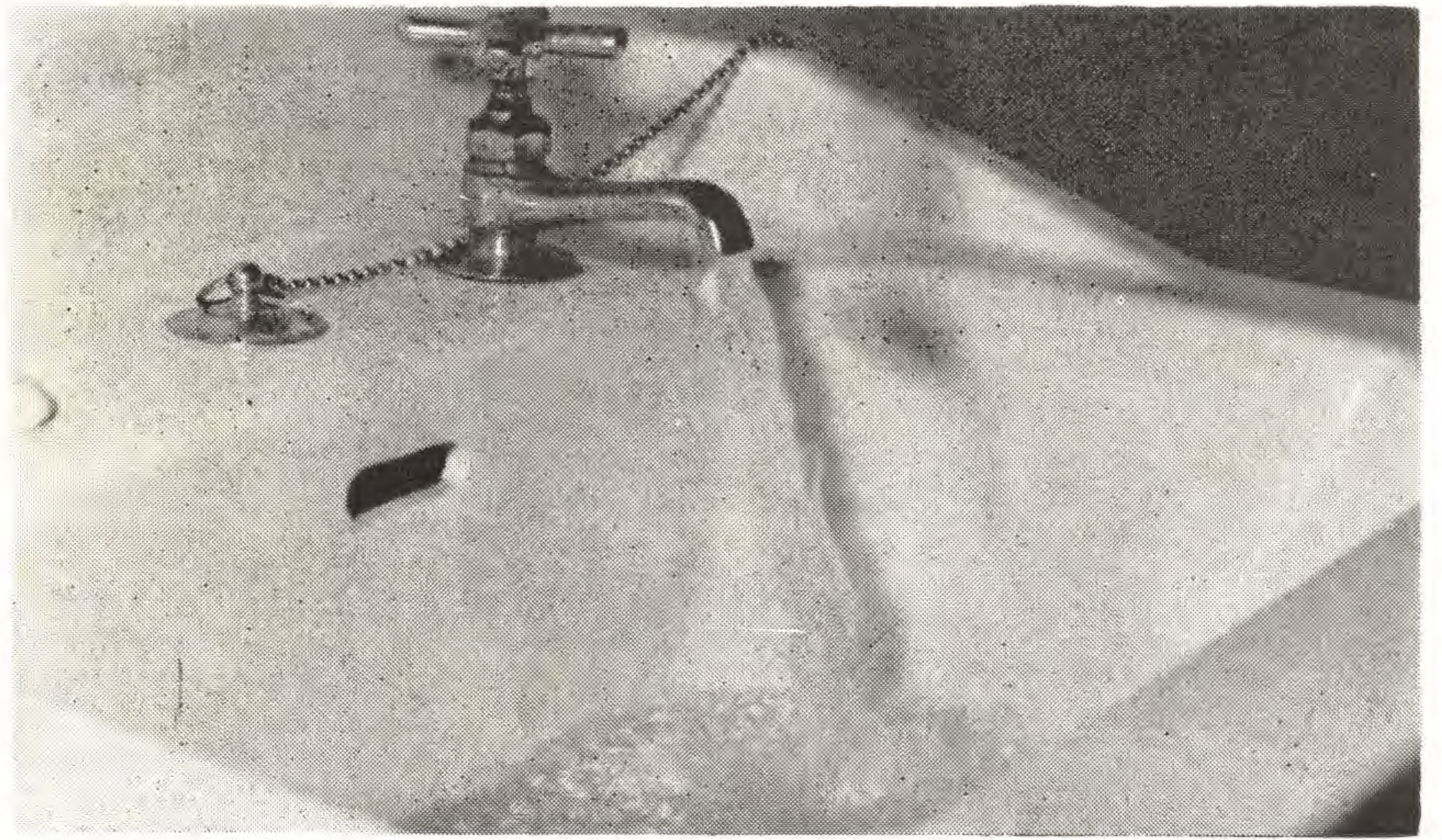
Dunamento di trabou

Cifranan cu ta papia pa nan mes:

Poblacion di Aruba ta aumentando continuamente i cuné e cantidad di tatanan di familia cu mester di trabou. Cada día cu pasa ta trece un oportunidad mas pa yuda algun hende cu trabou, ma cada día tambe tin mas i mas homber cu ta busca un sostén pa nan familia i pa nan mes. E siguiente cifranan cu ta muestra cuanto hende a haya trabou den nos proyectonan en marcha, ta proba claramente con importante e proyectonan aki ta pa tatanan di familia Arubiano:

7-9-'57

Planta di Awa:	400 trahador
Hydroponics:	200 „
Fundeshi di Hotel:	75 „
Total:	675 trahador

• nieuw • moda nobo • new style

Water... onmisbaar voor eenieder... voor intern menselijk verbruik, voor de huishouding, voor de hygiëne, voor de tuin, voor de industrie... als een gemeenschap maar over voldoende en goedkoop water kan beschikken, dan zijn veel zijner problemen opgelost.

Ja, het is waar dat wij op Aruba in het algemeen de tijd van de „buricu cu halifat” — de ezel met een vat water aan weerszijden — of de „poz cu winchi” — de put met zwengel — achter de rug hebben. Maar heeft U zich wel eens afgevraagd welk percentage van onze bevolking nog niet van het waterleidingsgerief op ons eiland geniet, hetzij omdat er op hun wijken geen waterleiding is, of omdat zij de gemiddelde prijs van f. 1,75 per m³ niet kunnen betalen? Aruba telt ongeveer 12.600 gezinnen. Hiervan zijn slechts 8230 bij de Waterleiding aangesloten, oftewel een 65%. Dit betekent dus dat 35% thans niet van voldoende water is voorzien, al jaren dus niet van dezelfde gemakken geniet welke de Watervoorzieningsdienst voor de rest van onze bevolking inhoudt.

Het verlaten huisje dat wij op de foto hierboven zien en dat op de weg naar Bucutu ligt, is niet een alleenstaand voorbeeld. Zo zijn er meer, die door hun eigenaars of bewoners zijn verlaten, uit gebrek aan dat ene onmisbaar element voor het dagelijks gebruik: water. En aan deze ongewenste situatie is het dat ons Eilandsbestuur een

einde wil maken. Het wil een toestand scheppen, waardoor de overgang van een „halifat” naar leidingwater, van verlaten hut naar het gelukkig tehuis met gezellige tuin, van put met zwengel, naar de moderne meterinstallatie, van een schraal bad in teil of tobbe naar een overvloedige douche, kortom, van het oude ongerief naar het nieuwe comfort, ook voor dat 35% een tastbaar feit wordt.

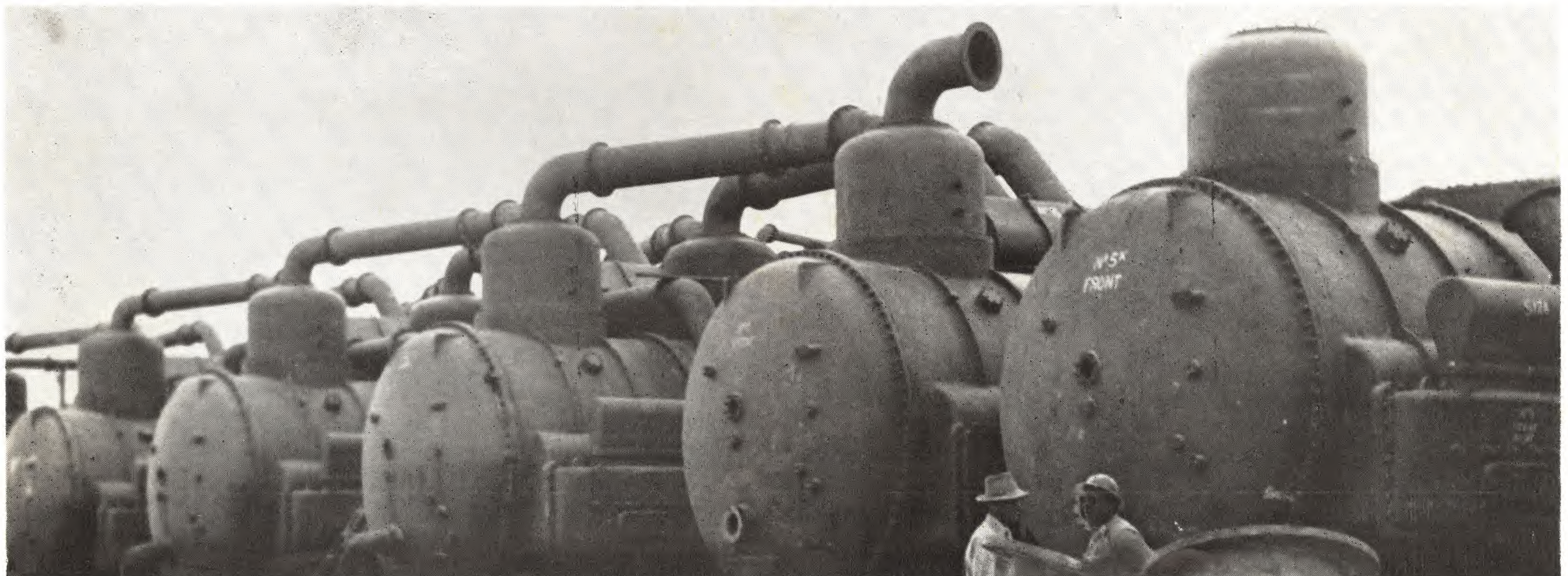
Onze gierst of kleine mais — populair bekend als maisji rabu — regenloos en zon-verzadigd, na onophoudelijk door onze Noord-Oost Passaat te zijn gemarteld, opent zich op een goede dag in blinkende, gouden kolven. Zo moge ook geschieden met ons in aanbouw zijnde Waterproject! Dat het een nieuw tijdperk voor Aruba moge openen, waarin het water zijn natuurlijke rol kan vervullen tot verwezenlijking van een algemeen huise-lijk geluk en industriële ontwikkeling.

Awa... indispensable pa tur hende... pa be-be... pa uso di cas... pa higiene i limpieza... pa muha hardin... pa uso industrial... Basta un comunidad por disponé di awa suficiente i barata, hopi di su problemanan ta worde solucioná.

Sí, ta berdad cu, pa mayoría di nos, e buricu cu halifat di antes of e poz cu su winchi, ta pertenecé na pasado. Pero, bo por a puntra bo mes algun biaha ki porcentahe di nos poblacion ainda no ta goza di e comodidad duná pa nos Departamento di Waterleiding, ya sea pasobra e pi-

panan di awa no por jega na nan distrito, of pasobra nan no por paga f. 1.75 pa ton di awa? Aruba tin actualmente mas o menos 12.600 familias, pero di nan ta 8230 so, of sea 65% tin connexion di awa. Esaki ta nificá cu actualmente tin 35% di nos pueblo cu no por disponé di suficiente awa. Cu otro palabra, 35% cu for di masja hopi anja caba no ta goza di e combenienianan grandi di e sirbisji duná pa Departamento di Waterleiding na e resto di nos poblacion.

E cas abandoná cu nos ta mira aki riba, banda robés, situá na camina di Bucutu, no ta un ehemplo excepcional. Na Aruba tin algun mas di e casnan aki cu a ser abandoná pa nan donjo of pa esnan cu tabata biba aden, pa falta di e elemento indispensable: awa! I ta e situación indeseable aki nos Gobierno Insular kier remediá! Bestuurscollege di Aruba ta desea di pone awa disponibel pa un i tur na mas o menos mitar di e prijs cu ta worde pagá actualmente i asina crea un situación cu lo ta na beneficio di esnan cu ya caba tin connexion di awa i cu a la vez lo haci e cambio di halifat pa awa di jabi, di cas abandoná pa hogar feliz cu bunita hardin, di poz cu winchi pa e moderno connexion di waterleiding, di e banjo anticuá den tobo pa un abundante banjo bou di ducha, en conclusion, e cambio for di e incomodidad di antes pa un comodidad moderno, bira un hecho palpable tambe pa e otro 35%!

Nos popular maisji'rabu, cu tur e falta di jobida i continuamente kimá pa solo, despues di a ser zotá di dia i anochi pa nos bientu fuerte, un bon dia ta habri su tapushinan brijante manera oro. Nos ta desea pa asina sosede tambe cu nos proyecto di awa... Pa e por habri un era nobo pa Aruba, den cual awa lo desempeña su papel natural, contribuyendo na desarjo industrial i na felicidad general di familia Arubiano...

Water... indispensable for everyone... for internal human consumption... for housekeeping... for hygiene... for the garden... for industrial purposes... Once a community has enough and cheap water available, many of its problems are solved.

Yes, it is true that, for the majority of us, the "Buricu cu Halifat" — the donkey with a barrel on each side — and the "Poz cu Winchi" — the well with a windlass, belong to the past. But

have you ever wondered what percentage of our population does not yet enjoy the comfort of our water-supply-service, either because the water-pipeline cannot reach their districts, or because they cannot afford paying the price of f. 1.75 per cubic meter? Aruba has about 12.600 families. Only 8230 of them, or 65%, are being supplied by the Public Water Department. This means that at present 35% of our population have not enough water available. In other words, this percentage for years has not been enjoying the great conveniences of the service rendered by our Water-Supply-Department to the rest of our population.

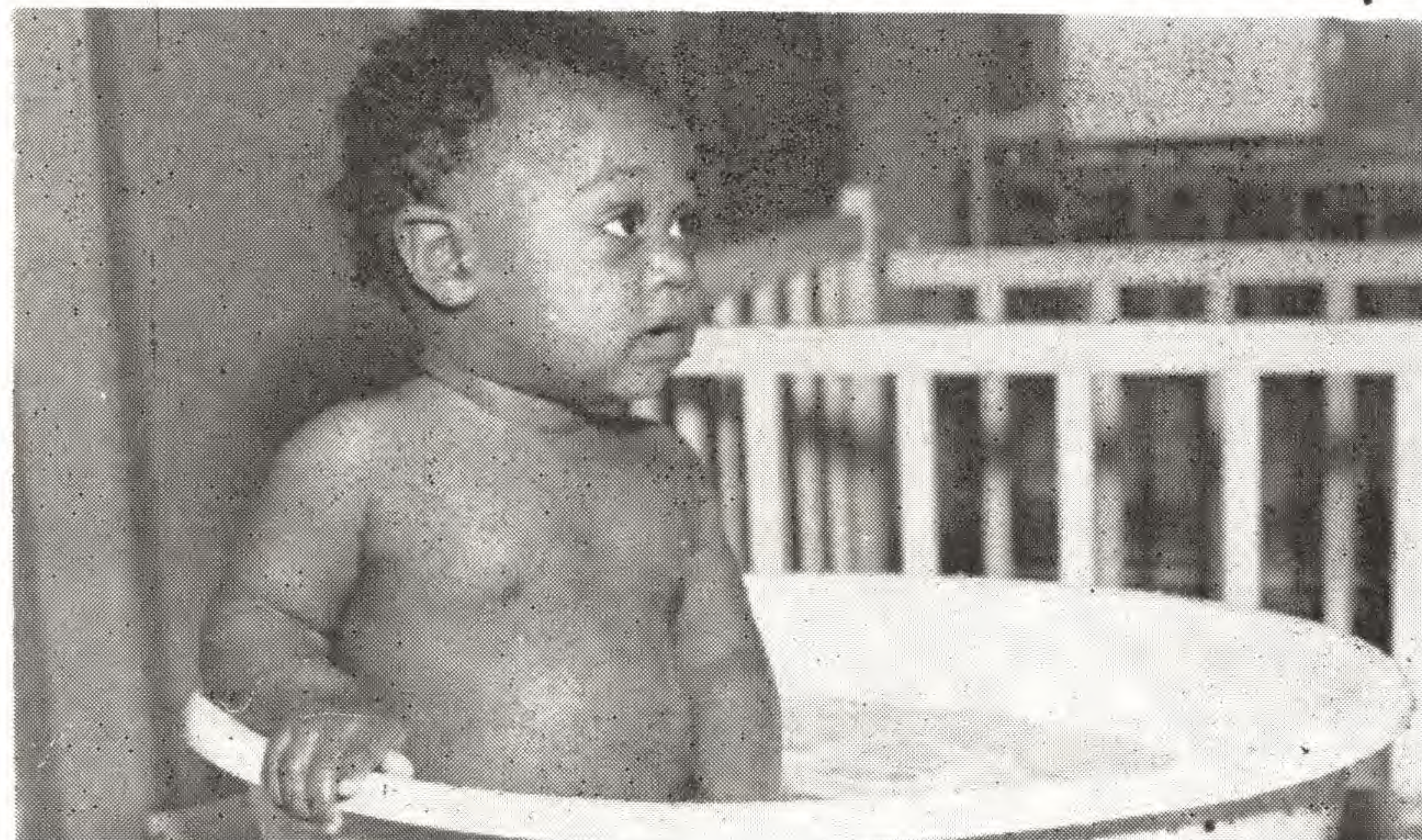
The abandoned house which we see on page 4 — second at left — and which stands near Butucu, is not an exceptional example! There are more cottages like this one, which have been evacuated by their owners or tenants by lack of that one indispensable element for daily use: water! And it is this undesirable situation that our Island Government is determined to remedy.

The Executive Council of Aruba wishes to make water available for anyone at approximately half its present price and thus create a condition that will benefit the present water-consumers and at the same time will make the evolution from "Burro and Barrel" to tap-water, from the abandoned cottage to the happy home with cozy garden, from the backyard-well with its screaming windlass to the modern meter-installation, from the scant bath in a tub to the abundant shower, in short, from the former uneasiness to the modern comfort, a palpable fact for that other 35% too!

Our millet — popularly known as the "Maisji Rabu" — rainless and sun-saturated, after having been tortured incessantly by our trade winds, some good day opens itself into brilliant, golden ears. So may it happen with our water-project! May it open a new era for Aruba, in which water will play its natural role in contributing to general domestic happiness and industrial development...

⊙ oud ⊙ moda bieuw ⊙ old style

Werkverschaffing

Cijfers die spreken:

Wat onze in uitvoering zijnde projecten, uit werkverschaffings-oogpunt, voor onze bevolking betekenen, moge uit de volgende cijfers blijken:

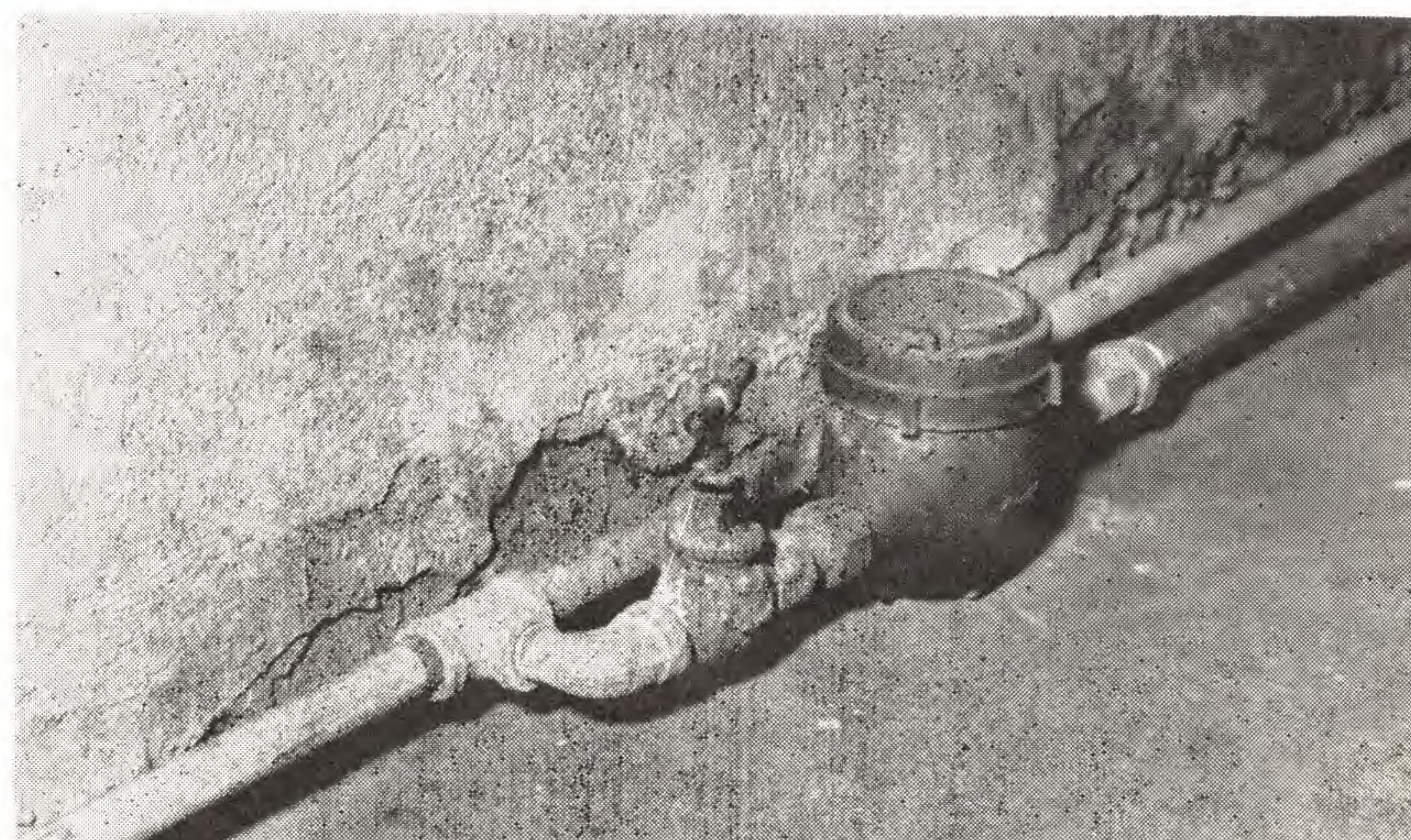
	7-9-'57
Waterfabriek Balashi:	400 man
Hydroponics:	200 „
Hotel-fundering:	75 „
Totaal:	675 man

Employment

Figures that speak for themselves:

The Aruban population is continuously increasing, and with it the number of people in need of a living. The following figures, indicating how many persons found employment in our economical projects, clearly prove the importance of these projects for the Aruban breadwinner:

	9-7-'57
Waterworks Balashi:	400 men
Hydroponics:	200 „
Hotel-foundation:	75 „
Total:	675 men

⊙ nieuw ⊙ moda nobo ⊙ new style

De heer S. Robins vertelt Z. E. Gouverneur Speekenbrink enkele bijzonderheden over het Hydroponics complex.

Sr. S. Robins ta splica na S. E. Gobernador Speekenbrink algun detajes riba Hydroponics.

Mr. S. Robins explains some Hydroponics features to H. E. Governor Speekenbrink.

De heer Bony Croes, vennoot van het aannemersbedrijf Petrona & Croes, met de bouw van de Nutriculture-boerderij belast, wordt aan Z. E. voorgesteld.

Sr. Bony Croes, socio di e firma contratista Petrona & Croes, cual ta encargá cu e construcción di e cunucu di Hydroponics, ta ser presentá na Gouverneur Speekenbrink.

Mr. Bony Croes, partner of the contractors' concern Messrs Petrona & Croes, which is in charge of the construction of our Nutriculture-farm, is introduced to Governor Speekenbrink.

De Hydroponics-bedden met reservoir.

E canalnan di Hydroponics cu nan tanki.

The Hydroponics-beds with tank.

Hombenan cu sa un ofishi.... atencion!

Riba página 4 nos a informá cuanto hende a haya trabou na Aruba den e proyectonan nobo di Bestuurscollege.

Na Palm Beach n'e trabou p'e fundeshi di nos luho-so Aruba Caribbean Hotel, cual fundeshi a ser terminá fin di siman pasá, pronto lo no ta 75. sino mas o menos 400 homber lo tin mester pa traha e Hotel mes cu mester bini cla fin di otro aña.

Awor, ta di comprendé cu, a pesar di e yudansa grandi cu e proyectonan aki a significá pa hopi tata di familia, ainda tin persona cu tin mester di trabou. Ma ta di comprendé tambe cu pa sorto di trabou manera trahamento di un hotel no ta di oficinista i otro trahador administrativo tin mester, sino di hende cu conocé un ofishi, manera electricista, doblador di heru, pipefitter, welder, metslá, verfdó i carpinté.

Ya ta algun tempo caba cu tanto pa trabounan na Balashi, como pa esnan di Hydroponics na Paradijs i di e fundeshi na Palm Beach, ta difícil pa haya un carpinté of metslá of cuakier otro trahador especializá.

P'esey nos ta pidi atrobe tur homber di ofishi den ramo di construcción cu no a inskirbí ainda na Oficina di Trabou di Departamento pa Asuntonan Social i Económico, pa bai duna nan nomber i otro datos lo mas pronto posibel na e Departamento aki, cu ta keda den e mes edificio unda kantoor di Gezaghheber tabata antes, esta patras di Oficina di Huez.

Gouverneur i nos Proyectonan

Diasabra 27 di Juli, Bestuurscollege di Aruba a organisá un bisjita di inspeccion na tur nos proyectonan en marcha. Pa e inspeccion aki a ser invitá tur miembro di Eilandsraad, tur e miembronan Arubiano di Staten i S. E. Gouverneur Speekenbrink, kende a jega Aruba algun día promé.

Gouverneur Speekenbrink tabata asina tanto bou di impresion di e proyectonan aki di Gobierno di Aruba, cu den un charla radial cu Hefe di nos Servicio Informativo, Su Excelencia a expresá su mes na idioma papiamento cu e siguiente palabranan:

„Wel, mi no sa papia Papiamento bon ainda, pasobra ta awor mi ta siñando. Ma mi sabi basta pa mi por dirigí un saludo sincero i cordial na pueblo di Aruba.

For di día cu mi ta Gouverneur mi a bisjitá Aruba tres biaha i esaki ta un prueba cu mi gusta Aruba i cu mi ta haya pueblo Arubiano amable i hospitalario. Mi ta altamente satisfecho di e bisjita aki cu mi a haci cu mi señora i mi tres yiu i tambe di mi tres bisjitanan anterior.

Tambe mi mester bisa cu mi tin gran aprecio pa e esfuersonan grandi cu ta ser haci pa engrandecé e base económico di Aruba i aumentá e bienestar di pueblo di Aruba en general. Ta mi opinion cu loke ta worde prestá den e proyectonan aki ta verdaderamente na bienestar general di Aruba i asina di henter Antillas.”

Hoog bezoek bij onze projecten

Eight Months

(continued from page 3)

dedicated, in behalf of our water-works, by the promotor of this project, the then member of our Legislative Body and presently Minister of Finances of the Netherlands Antillian Government, Mr. Juancho Yrausquin, as well as the preparatory activities done, before the public discussion in the Legislative Council, by our Island Government and particularly by the Deputy of the Water-Supply-Service, Mr. O. S. Henriquez, and the Head of this department, Mr. F. A. van Drimelen, cannot possibly be perpetuated in an illustration, such is not the case with the construction-activities of our f. 20 million water-plant, which started officially in January of this year. The photographs on pages 2 and 3 and some on the other pages, give us an idea of what has been accomplished during the past eight months after the inaugural ceremony. This solemnity was for our Island a national event. Not only because of the substantial bearing of the project itself, neither

because on that day the most prominent Netherlands-Antillian and Aruban Authorities, as well as outstanding representatives of our industry, our banking-business, our insurance companies, our commercial world, and our clergymen came together to be present at this inauguration, but principally because the Aruban people themselves rendered such an expressive evidence of confidence towards the endeavours and the work of our Executive Council. In spite of transportation difficulties, they came to Balashi from so many different districts far away, a lot of them child-in-hand, totalling a multitude of over 4000 persons, all demonstrating their interest and appreciation for this national happening.

The work at the field, which had really been started on the 4th of December 1956 - in other words approximately one month before the inauguration - was immediately continued, under the supervision of the indefatigable General Superintendent, MR. C. R. SLATER and with the cooperation of the contractors MESSRS. PETRONA & CROES. On the 4th of Jan. there were already

40 men working at Balashi. This number increased to 80 in March. The s.s. "Merchant" brought parts of the first Weir Unit from Scotland on April 6. Since the beginning of the foundation work had been rushed, installation could immediately be started. In May the total number of workers had already increased to 230 and at present there are 400 men working at what later will be the largest Water-Works in the world.

The first Weir Unit is entirely erected and the setting up of the second is already 70% complete. It will be understood, of course, that there is still some work to be done on them, before going into operation, but this has to wait until further progress has been made with the other parts of the project.

The work at Balashi is coming along according to plans. About 90% of the total foundation work has already been completed and last week the erecting of steel on the turbo-generator building was started as well as the erection of the boilers.

All in all, anyone passing now by Balashi, will see rising, at the site

where before there were only some weeds on a merciless rock-layer: a modern factory - the most modern of its kind - in the construction of which 400 men find a living and that after some time shall provide 57,000 inhabitants with GOOD and CHEAPER water.

A factory, which is a vivid demonstration of the fact that, besides financial and other material elements, required to convert an idea born in human mind into concrete, tangible reality, energy and good will are indispensable factors.

A factory which - in spite of its enormous quantity of steel and stone - proves eloquently, that there is enterprising, constructive work being done in Aruba, and not only with stone and steel.....

Ocho luna

(continuá di página 2)

mester ser haci riba nan ainda, promé cu nan por cuminsá funcioná, pero esakinan mester warda te ora cu e otro partinan di e proyecto ta mas avanzá.

En general e trabou na Balashi

ta desarojando di acuerdo cu plan. E fundeshinan di henter e proyecto ta 90% kla. Siman pasá a cuminsa cu tur trabou di heru pa e Turbine Generator Building, como tambe cu instalacion di e boileran.

En conclusion, kende cu pasa awor banda di Balashi, lo mira n'e lugar unda promé tabata crece solamente algun mondi riba e dureza implacable di un pida baranca: e principio di un planta moderno - di su sorto e mas moderno di mundo - unda 400 homber ta haya ganamento di nan sostén i cu pronto lo produci pa 57.000 habitante awa BON i MAS BARATA.

Un Planta cu ta proba indiscutiblemente cu ademas di elementonan financiero i material, necesario pa convertí un idea nací den cerebro humano den un realidad concreto i tangible, tin mester tambe di energia i buena fé como factornan indispensables.

Un Planta pues, cu - a pesar di su enorme cantidad di heru i piedra - ta demostrá claramente cu Aruba ta trahando duro den construcción di su futuro i no cu heru i piedra so.....

na nos projectonan

De Gouverneur bij Balashi.

Gouverneur bishitando Balashi.

The Governor at Balashi.

v.l.n.r. Lt. ter zee 2de kl. o.c., de heer W. Sizoo, Gouverneur Speekenbrink, de heer F. A. van Drimmelen, de heer C. R. Slater, de Gezaghebber en rechts verderop de heer Lope Beaujon, Ondervoorzitter der Staten.

De leden van de Eilandsraad en de Arubaanse Statenleden, in gezelschap van het Bestuurscollege, oriënteren zich persoonlijk over de vooruitgang der werkzaamheden.

Miembronan di Eilandsraad i miembronan Arubiano di Staten, acompaña pa Bestuurscollege, ta orienta nan mes personalmente tocante progreso di e trabou na Balashi.

The Aruban Legislative Council and the Aruban members of the Neth. Antillian Congress, accompanied by the Executive Council, pay a personal orientation-visit to our waterworks.

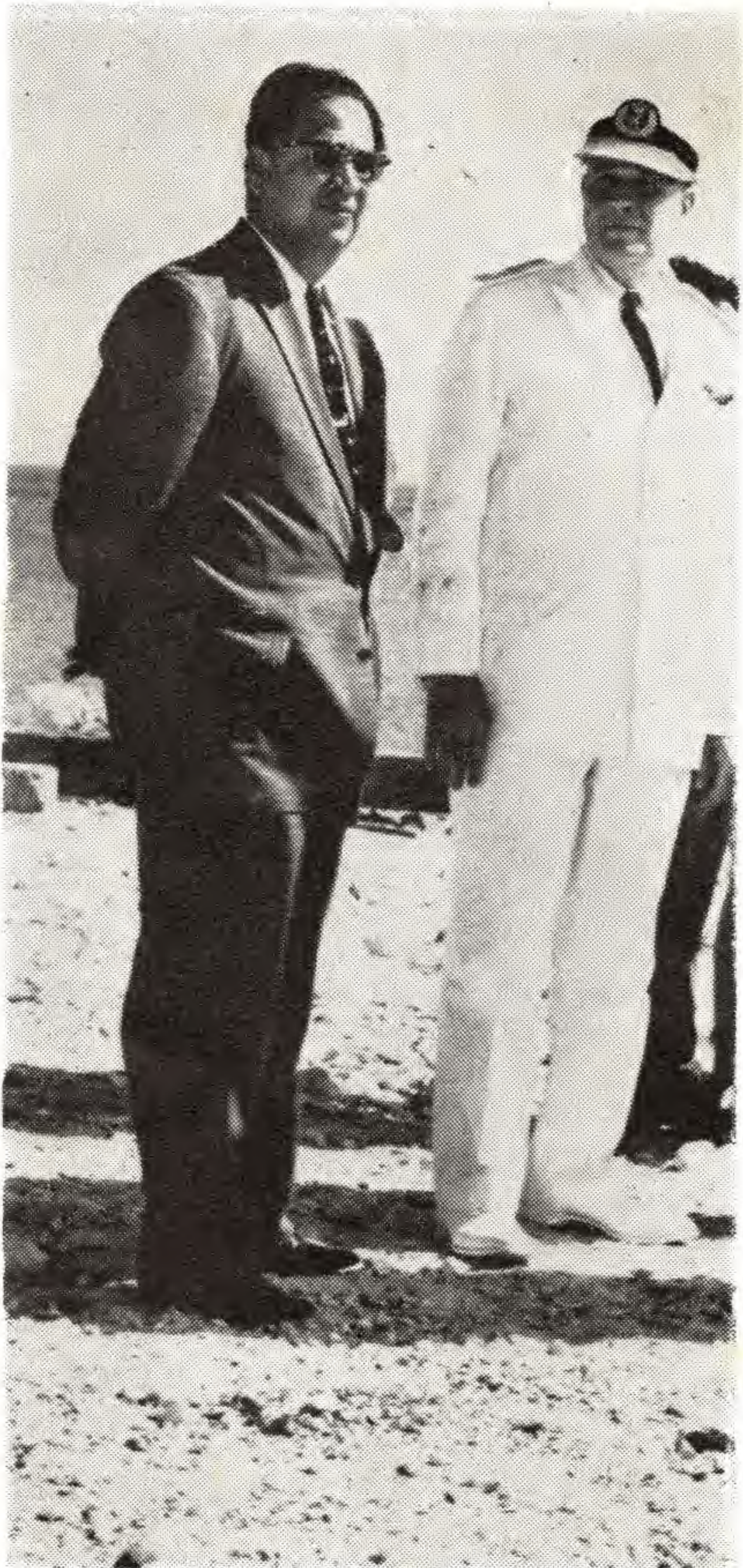

Prominent visitors at our projects

Acht maanden

(vervolg van pagina 3)

Minister van Financiën, de heer Juancho Yrausquin, t.b.v. ons waterproject gepresteerd, en het vele voorbereidingswerk dat, vóór de openbare behandeling in de Eilandsraad op 26 Januari 1956, door ons Eilandsbestuur en in het bijzonder door de Gedeputeerde van de Watervoorzieningsdienst, de heer Oscar S. Henriquez, alsmede door het betrokken diensthoofd, de heer F. A. van Drimmelen, werd verzet, uiteraard niet makkelijk in een illustratie worden vereeuwigd, met de constructiewerkzaamheden van onze 20-miljoen Waterfabriek die in januari van dit jaar aanvingen ligt het geheel anders.

Gouverneur Speekenbrink met zijn gastheer, Wnd. Gezaghebber P. Croes, tijdens het voorlaatste bezoek van Z. E. aan Aruba.

Gouverneur Speekenbrink cu su anfitrión, Gezaghebber Interino Sr. P. Croes, durante e penúltimo bishita di Su Excelencia na Aruba.

Governor Speekenbrink with his host, Lt. Governor ad interim Mr. P. Croes, during the penultimate visit of His Excellency to Aruba.

De foto's op pag. 2 en 3 en op pag. 4 onderaan afgebeeld, betreffen nu hetgeen in de 8 maanden na de aanvangsplechtigheid is tot stand gebracht. Deze plechtigheid was voor ons Eiland een nationaal evenement. Niet alleen vanwege de porties van het project zelf, ook niet omdat daar op Balashi de meest aanzienlijke figuren van onze Arubaanse en Antilliaanse Overheid, onze industrie, ons bankwezen, onze handel en onze kerkelijke autoriteiten tezamen waren gekomen om deze voor onze bevolking zo gewichtige inauguratie bij te wonen, doch tevens, en voornamelijk, omdat de Arubaanse bevolking zelf zo duidelijk bewezen heeft mede te leven met de inspanningen en de arbeid van het Eilandsbestuur, door zich, trots alle vervoersmoeilijkheden, vanaf verschillende verafgelegen districten naar Balashi te begeven, zodat een menigte van over de 4000 zielen van zijn belangstelling en waardering voor dit nationaalgeboren betuigde.

Gedeputeerde E. O. Petrona maakt blijkbaar een betekenisvolle opmerking jegens Z. E. Naast de Gouverneur, de Gedeputeerden P. Croes en I. de Cuba. Even zichtbaar achter de heer Croes is de heer H. Kemmink.

Diputado E. O. Petrona ta haci evidentemente un observacion masha significativo na Su Excelencia. Banda di Gouverneur Diputadonan P. Croes i I. de Cuba. Tras di Sr. Croes, parcialmente visible, Sr. H. Kemmink.

Deputy E. O. Petrona is evidently making an important remark to His Excellency. Beside Governor Speekenbrink, the Deputies P. Croes and I. de Cuba. Partially visible behind Mr. Croes is Mr. H. Kemmink.

De werkzaamheden, die in werkelijkheid reeds vanaf 4 December 1956, dus ongeveer 1 maand daarvoor, met 4 man waren begonnen, werden onder leiding van de onvermoeide General Superintendent, de heer C. R. SLATER en met medewerking van het aannemersbedrijf PETRONA & CROES met spoed voortgezet. Eind januari was het aantal werklieden reeds van 4 tot 40 gestegen. In maart werd dit totaal 80. De eerste eenheden kwamen op 6 april met de "Merchant" uit Schotland aan. Daar toen reeds, met het oog hierop, een gedeelte van het funderingswerk was beëindigd, kon direct met de installatie worden begonnen. In mei d.a.v. werkten er 230 werklieden op Balashi en thans zijn 400 man werkzaam aan wat later de grootste waterfabriek ter wereld zal zijn.

De eerste van de 5 verdampers - kortweg Weir Units genaamd - waaruit deze waterplant zal bestaan, is geheel voltooid, terwijl de tweede voor nagenoeg

70% compleet is. Uiteraard moet er nog het een en ander aan gebeuren, voordat deze "units" in werking kunnen worden gesteld; de ontbrekende installaties moeten evenwel wachten totdat de andere onderdelen van het project in een meer gevorderd stadium verkeren.

In het algemeen vordert het werk op Balashi vrij snel. Met man en macht is aan de funderingen gewerkt, zodat deze voor 90% gereed zijn. Verleden week is men met het staal-werk aan het Turbine Generator-gebouw begonnen en tevens een aanvang gemaakt met het installeren van de stoomketels.

Al met al, wie thans langs Balashi komt, ziet op de plek waar vroeger alleen maar onkruid op een onbarmhartige rotslaag groeide, een

moderne fabriek verrijzen - van haar soort de modernste ter wereld - aan de bouw waarvan een 400-tal personen een bestaan vindt en die straks rond 57.000 ingezetenen van GOED en GOEDKOPER water zal voorzien.

Een fabriek, die het overtuigende bewijs levert van het feit, dat, naast de financiële en andere materiële elementen, nodig om een idee, in het menselijke brein geboren, in concrete, tastbare werkelijkheid om te zetten, geestkracht en goede wil onontbeerlijke factoren zijn.

Een fabriek dus, die - zijn enorme hoeveelheid staal en steenslag ten spijt - duidelijk aantoon, dat Aruba thans hard aan zijn toekomst bouwt en niet alleen met staal en steen.....

Bij zijn verblijf te Aruba in April j.l. bezocht Z. E. de Minister van Zaken Overzee, de heer G. P. H. Helders, de Waterfabriek op Balashi. Hier begroet de heer C. R. Slater de Nederlandse Minister.

Durante su estadía na Aruba, na April di e aña aki, S. E. Ministro di Asuntonan di Ultramar, Sr. G. P. H. Helders, a bishita e trabounan di construccion na Balashi. Aki nos ta mira e momento cu e ta dunando man na Sr. C. R. Slater.

Balashi's General Superintendent, Mr. C. R. Slater, shaking hands with the Dutch Minister of Overseas Affairs, Mr. G. P. H. Helders, who visited our Waterworks at Balashi during his stay at Aruba in April of this year.

Autonomía federal i Autonomía insular

Cu firmamento di Statuut - cu ta e Constitución di Reino Nobo Hulandés, of sea e Constitución pa tur e tres paisnan cu ta forma e Reino Nobo aki: Hulanda, Surinam i Antillas Hulandés - door di Promé Ministro Jonckheer na Hulanda día 15 di December di 1954, nos Antillas a haya nan autonomía completo den asuntonan interno. Esaki ta un autonomía como país of grupo político, como estado of unión federal den cual e mes leyman ta ser aplicá pa un i tur.

Reino Nobo Hulandés

Comokiera cu e nomber aki riba su mes ta nificá cu, den su estructura político, Reino Nobo Hulandés ta un entidad diferente di loke nos antes tabata jama Hulanda, kizas ta bon pa resaltá e diferencia cu a tuma lugá den nificación di e palabra aki después di firmamento di Statuut. Mirá for di punto di vista di organización político, Hulanda of Reino Hulandés tabata promé e país na Europa, na cual Antillas Hulandés tabata pertenecé, primeramente como colonia i después como gebieds-deel, of staatsdeel, of sea cu nos tabata forma parti di e territorio cu Hulanda tabatin den ultramar, es decir den extranheria, pafó di e propio territorio europeo di Hulanda.

Ma cu aceptación voluntario di Statuut e nificación di e palabra Reino Hulandés a cambia completamente. Nos no ta un colonia más; tampoco Antillas ta mas un parti di territorio Hulandés den ultramar, a lo menos no den e sentido cu e expresión aki tabatin promé. Antillas Hulandés ta avor un país riba su mes cu, voluntariamente, of sea pa su mes deseo, a dicidí di join cu Hulanda i Surinam pa nan tres, como tres ruman, forma conhuntamente e país nobo cu jama Reino Nobo Hulandés, den cual e tres paisnan Hulanda, Suri-

nam i Antillas Hulandés tin equivalentemente e mes balor.

Cada un di e partinan ta independiente for di otro den nan asuntonan particular of interno i e independencia aki di nos Antillas nos por jamé Autonomía Federal. Ma, ta natural cu tin diferente asunto cu tin di haci cu nos Antillas, ma cu no ta toca nos Antillas so. Laga nos tuma relacionnan internacionales, por ehemplo. Artículo 3 di Statuut ta bisa cu relacionnan internacionales ta un asunto di Reino Hulandés. Kier decir cu si mester sera un acuerdo of tratado of haci un cambio den un acuerdo cu ya ta existi entre Reino Hulandés i un otro nacion, anto esaki ta un asunto cu mester ser tratá pa e instancia correspondiente di Reino Hulandes: ni Hulanda, ni Surinam, ni Antillas por haci esey riba nan mes sin uno consultá otro.

Autonomía Federal

Nos a bisa caba cu cada un di e tres paisnan cu ta forma Reino Nobo Hulandés ta goza di completo autonomía den asuntonan interno. Nos leyman ta specificá ta kiko ta ser considerá como asuntonan di Reino, kiko como asuntonan interno di Antillas i kiko como asuntonan interno di cada isla.

Nos ta deseá di ilustrá e autonomía federal aki cu un ehemplo. Laga nos tuma organización di polis, den cual Gobierno Central ta goza di completo autonomía. Esaki kier meen cu ningun instancia di Reino Hulandés, ni ningun autoridad insular tin derecho di misji cu organización of dirección di Cuerpo di Polis di Antillas. Asina pues, si un persona tin un reclamo of información di haci tocante e departamento aki, anto e mester dirigí su mes directamente na agentenan di polis, na nan superiornan, na Comisario di Polis, na Gezaghber, como Hefe Local di Polis i finalmente, si ta necesario, na e autoridad mas halto den asuntonan policíaco, esta Ministro di Justicia.

Nos a mencioná un ehemplo, ma ta claro cu e autonomía di Antillas ta cubri aspectonan mucho mas profundo cu

e cuido di diferente departamento; autonomía di Antillas, e loke pueblo Antillano a lucha p'e - den cua lucha pueblo Arubiano tabatin un parti prominente - ta toca den su raiznan e existencia mes di Antillas Hulandes den su forma político actual i, consecuentemente, e raiznan di e existencia democrático di cada isla cu su autonomía insular.

Autonomía Insular

Ta di comprendé cu mescos cu Antillas tabata sinti un anhelo pa haya autonomía for di Hulanda den su asuntonan interno, asina tambe e población di cada isla tabata deseá pa haya independencia den arreglo di su asuntonan insular of particular. Tambe e anhelo aki a bira un hecho. Eilanden-regeling ta establecé e autonomía aki i di tal manera Aruba ta actualmente un isla cu ta completamente autónomo den arreglo di su asuntonan interno i di acuerdo cu e autonomía aki pueblo Arubiano ta scoge cada cuatro aña su mes Cuerpo Legislativo pa haci su propio leyman insular. Tambe esaki nos kier ilustrá cu un ehemplo. Nombra-mento di un empleado of trahadó den servicio di Gobierno di Aruba ta un cos den cual Bestuurscollege ta goza di completo autonomía. Nos Cuerpo Legislativo, esta Eilandsraad, ta scoge e miembronan di Bestuurscollege, cu excepción di Gezaghber cu, como tal, ta automáticamente miembro di Bestuurscollege. Awor, Bestuurscollege ta e mas halto Autoridad di Gobierno na Aruba i por lo tanto ningun empleado of obrero no por ser nombrá den servicio público sin e aprobación di Bestuurscollege.

Un otro biaha nos lo trata e tema aki cu mas detayes. Den cada un di nos edicionnan nos lo trata un tema cu, directa of indirectamente, lo tin relación cu nos leyman, tanto esnan cu ta reglamentá nos organización orgánico democrático di gobierno, como tambe hopi resolucio di Bestuurscollege i ley insular cu a ser treci na vigor pa bienestar general di pueblo Arubiano.

De Gezaghber laat zien dat ook hij een veilige sprong kan maken. Balashi-werklui kijken belangstellend toe.

Gezaghebber ta mustra cu e tambe por bula sin ningun dificultad. Trahadornan di Balashi ta para mira cu interes.

The Lt. Governor gives a demonstration of a quick, safe jump; Balashi workers look on expectantly.

De Heren Slater en Kaddy met gedeelte van hun personeel. Srs. Slater i Kaddy cu parti di nan personal na Balashi. Messrs. Slater and Kaddy with part of Balashi's personnel.

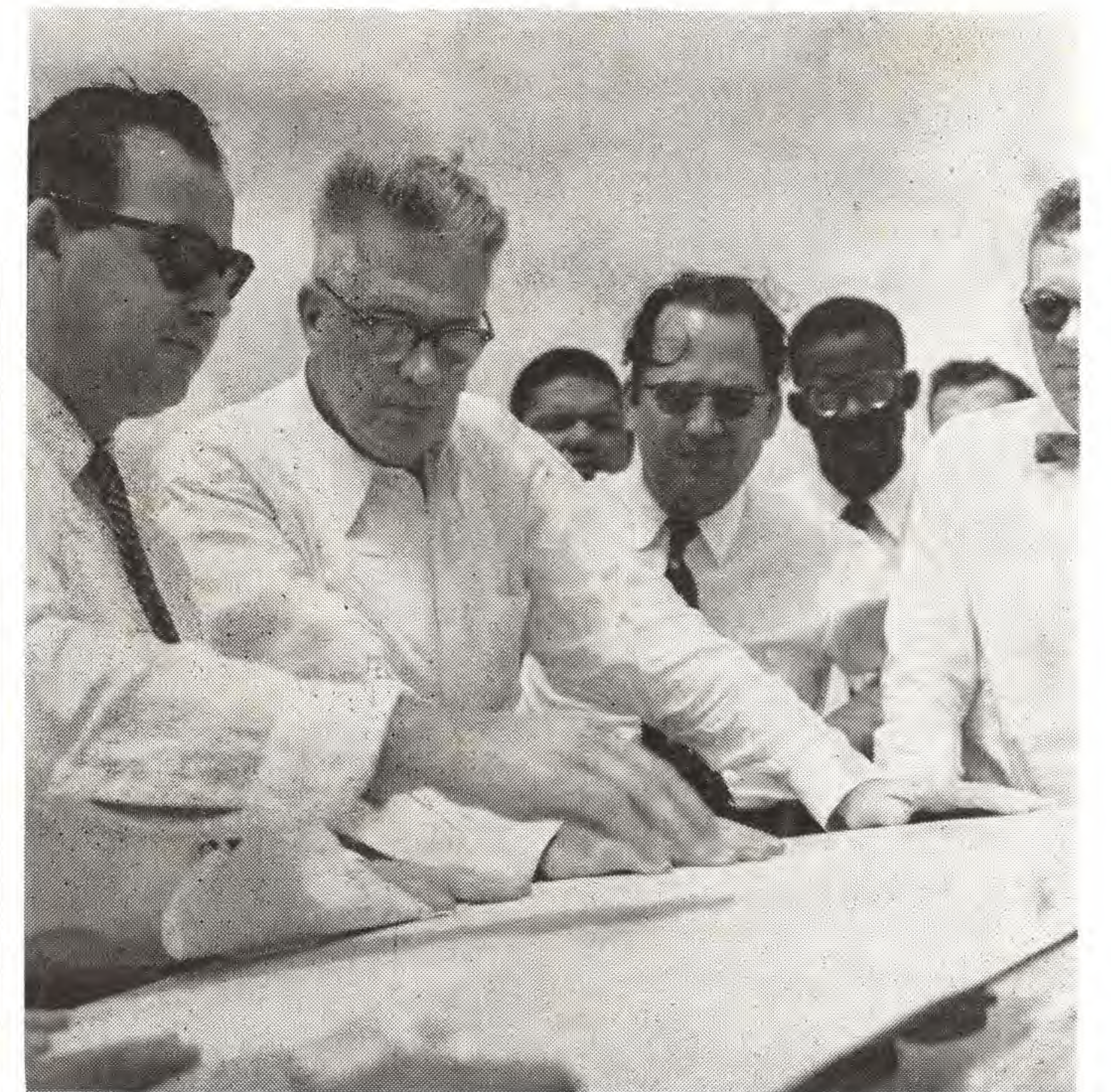
Op bezoek bij de fundering van het Aruba Caribbean Hotel. Rechts op de voorgrond de uitvoerder de heer P. van Dijk met Gedeputeerde P. Croes.

Bisjitando e fundesji di Aruba Caribbean Hotel na Palm Beach. Banda drechi Sr. P. van Dijk, e contratista encargá cu e trabou, hunto cu Diputado P. Croes.

Visiting the foundation-work of the Aruba Caribbean Hotel at Palm Beach. At extreme right: the contractor Mr. P. van Dijk with Deputy Mr. P. Croes.

Het funderingswerk van dichtbij. E trabou di e fundeshi mirá di acerca. A close-up of the foundation-work.

Gedep. Henriquez, de Gouverneur, de heer Hugh Lopes, Gedep. Croes, de heer D. Mathews en de Gezaghber bekijken de tekeningen van de jachthaven.

Dip. Henriquez, Gouverneur, Sr. Hugh Lopes, Dip. Croes, Sr. D. Mathews i Gezaghber mirando e mapa di e puerto pa yate.

Deputy Henriquez, the Governor, Mr. Hugh Lopes, Deputy Croes, Mr. D. Mathews and the Lt. Governor looking at the drawings for a yacht-harbour.

Aruba's Waterfabriek Enkele cijfers en feiten

1. Voordat met de funderingen kon worden begonnen moesten 15.000 kubieke yards korraal-rots met dynamiet tot ontploffing worden gebracht.
2. De grootste dynamiet ontploffing betrof een lading van 600 pond. Totaal zijn 20.000 pond dynamiet gebruikt.
3. Van de speciale 8 duim leiding, die de door de Lago benodigde hoeveelheid water van Balashi naar de raffinerij zal voeren, is reeds 1 1/2 mijl klaar. Deze leiding zal totaal 6 mijl lang zijn.
4. Sedert het funderingswerk is begonnen, zijn 2.200 kubieke yards beton gegoten.
5. Voor het gehele waterproject zijn totaal 6.400 ton metaal nodig. Hiervan is thans meer dan de helft, n.l. 3.700 ton, op Balashi, zodat slechts 2.700 ton nog naar Aruba moeten worden verscheept.

Aruba's Waterworks Facts and Figures

1. Before the foundation-work could start, 15,000 cubic yards of coral-rock had to be excavated.
2. 20,000 pounds of dynamite have been exploded to complete this excavation, the biggest sole explosion being of 600 pounds.
3. For furnishing Lago with Balashi water, a 6 miles long, 8" cast iron pipeline will be necessary, of which 1 1/2 mile has already been installed.
4. Since coral excavation was completed, 2,200 cubic yards of concrete have been poured.
5. Aruba's Waterworks will need a total of 6,400 tons of metal; 3,700 ton have already been received; still to be shipped to Aruba are 2,700 tons.

Aruba su Planta di Awa. Algun cifras i hechos

1. Promé cu por a cuminsá cu e fundeshinan, mester a explotá cu dynamiet 15.000 yarda cúbico di baranca.
2. E explosion di mas grandi tabata di 600 liber. Total a ser explotá 20.000 liber di dynamiet.
3. Como ora e proyecto bini cla, Lago lo tuma awa for di Balashi, lo tin mester di un tubo di 8" pa hiba e awa aki di Balashi pa Lago. Un milla y mei di e tubo aki ya a ser instalá caba; e largura total ta di 6 milla.
4. For di dia cu a cuminsá basha e fundeshinan, a ser usá 2.200 yarda cúbico di beton.
5. Pa henter nos proyecto di awa lo tin mester di 6.400 ton di metal. Di e cantidad aki ya ta poni riba Balashi 3.700 ton, of sea cu solamente falta 2.700 ton pa bini Aruba ainda.